

стей, пропонування індивідуальних і персональних послуг, особливо для управління капіталом.

Стратегії, орієнтовані на конкурентів у галузі фінансових послуг, включають зосередження на довгострокових перспективах доходу зацікавлених сторін, зосередження на розробці різних послуг з доданою вартістю з метою збільшення охоплення та присутності фінансових продуктів і зосередження на нових інноваціях.

Отже, аналіз показав, що компаніям, які надають фінансові послуги, варто зосередитися на штучному інтелекті та автоматизації фінансових послуг, зосередитися на використанні великих даних у банківській справі, зосередитися на запуску нових продуктів, збільшити впровадження хмарних технологій, інвестувати в технологію блокчейн, пропонувати персоналізовані послуги, розширюватися на ринках, що розвиваються, продовжувати зосереджуватися на розвинених ринках, збільшувати увагу на злиттях і поглинаннях, зосереджуватися на стратегічних партнерствах і співпраці, надавати пропозиції за конкурентними цінами, брати участь у виставках і заходах, продовжувати використовувати акції B2B, продовжувати для кінцевих користувачів, які швидко зростають.

Список використаних джерел

1. Financial Services Global Market Opportunities And Strategies To 2031. URL: <https://www.researchandmarkets.com/reports/5720992/financial-services-global-market-opportunities>

2. Global Financial Services Market. URL: <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/financial-services-global-market-report>

Шевчук В. О.,

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

STEM-ANALYSIS-EDUCATION І РЕЗЕРВИ НАРОЩУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ

Перша перемога України над путінською Росією, досягнута ще на початку війни минулого року, зумовила докорінні зміни у світовому часопросторі. Саме тоді український народ, наші Збройні Сили і територіальна оборона зламали ворожий бліц-кріг. Ворожий намір демілітаризувати Укра-

їну зазнав краху. Відтак Збройні Сили РФ доречно іменувати «так званою» другою армією світу, яку активно громлять ЗСУ.

Мусить зазнати краху і прагнення денацифікувати Україну. Намірам ворога слід протиставити питомо українське світобачення. Завдання суспільних сил полягає у розкритті життєствердної потужності духовно-інтелектуального надбання нації: воно є передумовою нашого мілітарного потенціалу. Більше того, рятівне світобачення дозволяє нам і світові збагнути, чому новітню сторінку загальнолюдської історії має писати українство і чому якраз нам належать пріоритети майбутньої розбудови принципово нового світоустрою.

Усвідомлюючи, що наше світобачення є рятівним, зможемо визначати власні – також рятівні – аналітичні методики та можливості нарощування потужностей продовольчого потенціалу територій. Свого часу нами стисло окреслені можливості новітньої STEM-analytics-education [1]. Як зазначалося у попередніх дослідженнях, її запровадження є запорукою природничо-математичного «наповнення» аналітичного інструментарію економічної науки і має надавати інформаційно-аналітичну основу інновативних проєктів.

Що більше, адекватна концепції STEM новітня основа аналітичних методик здатна розкривати інновативний потенціал, яким володіє українська економічна наука, що спирається на природничі засади [2]. Теперішня і майбутня місія України полягає у реальній здатності гарантувати світовому співтовариству продовольчу безпеку та нарощувати її завдяки вказаним фундаментальним природничим засадам, покладеним в основу аналітичного інструментарію економічної науки, пріоритет володіння якою належить українству. В епоху ноосфери опанування рятівного статусу, властивого економічній науці, ця «наука, від якої залежить життя на Землі», стає запорукою рятівної протидії екзистенційним викликам [3, с. 481].

Інституційні положення, на основі яких належить окреслювати бачення господарського устрою, покликаного відповідати вимогам воєнного та повоєнного періоду, в українській економічній думці викладені ще до проголошення незалежності України. Тоді ж доведено, що «всі суспільні інститути й сама державність» формуються «у залежності від того, як ми розуміємо природу додаткової вартості». Водночас вказано і зворотній зв'язок: адже «від того, як сформована держава, залежить існування або ... відсутність» додаткової вартості [3, с. 383].

Відтоді ці фундаментальні засади інституційної парадигми, введені у національний і світовий інтелектуальний обіг ще у 80-х роках ХХ ст., продовжують вимагати неупередженого наукового з'ясування сутності

додаткової вартості із питомо українських, а не запозичених позицій. У контексті досліджуваної проблематики стає дедалі необхіднішим «розпізнавання» абсолютної додаткової вартості як об'єкта аналізу, оскільки ні чинна аналітична практика, ані теорія аналізу цього не передбачають [4].

Однією із найперших передумов виявлення резервів примноження біоенергетичного потенціалу територій є адекватна дефініція додаткової вартості, передовсім абсолютної додаткової вартості, котра, як наголошено, має визначатися на природничій основі. Звернення до природничих засад інституційної парадигми потребує осягнення принципово нової економічної категорії – енергії прогресу, під якою слід розуміти біологічну енергію, яку щорічно виробляє хліборобство [3, с. 128].

Необхідно також брати до уваги дефініцію, за якою енергія прогресу визначається як фізичний аналог абсолютної додаткової вартості [3, с. 364, 366]. У біоенергетичному розумінні цю енергію уособлюють зерно і соломка як найпосутніші запоруки продовольчої безпеки. Викладене означає: фундаментальні засади досліджуваної категорії потребують природничого тлумачення як енергії прогресу, так і похідних від неї економічних категорій. Природничий підхід до рекапіталізації енергії прогресу нині належить перетворювати у стратегічний напрям теперішнього та майбутнього нарощування абсолютної додаткової вартості. Існує кілька визначальних напрямів національної економічної стратегії у воєнний час і повоєнному періоді, що передбачають мобілізацію наявних можливостей та упущених вигід з метою примноження продовольчого потенціалу територій. Їх виявлення має стати реальним економічним пріоритетом аналізу, здійснюваного на природничих засадах.

По-перше, енергія прогресу як фізичний аналог абсолютної додаткової вартості, є джерелом капіталотворення: її отримання має забезпечити реальний суспільно-господарський прогрес завдяки кільком різновидам капіталів – абсолютному, який своєю чергою включає постійний капітал, відносному та інтелектуальному. В українській економічній думці доведено, що абсолютний капітал як симбіоз землі, зерна, соломи, худоби та органічних добрив – це найбільше багатство людства. Саме він створює передумови запровадження рятівної моделі розвитку, у т.ч. сталого розвитку, спрямованого на забезпечення життєдіяльності і захист інтересів сучасних та майбутніх поколінь.

Так, новітня аналітична інформація, отримувана завдяки природничій, а не політико-економічній основі економічної науки, дозволяє пропонувати покрокову модель виявлення резервів примноження продовольчого потенціалу територій, а саме.

Крок 1. Визначення та фактографічне відбиття щорічних обсягів урожаю на засадах економічної категорії «енергія прогресу».

Крок 2. Природнича інтерпретація та інформаційне віддзеркалення абсолютного капіталу для виявлення біоенергетичних резервів капіталізації територій. Ідентифікація постійного капіталу.

Крок 3. Природнича інтерпретація та відбиття відносного капіталу. Урахування порогу допустимості ентропії у процесі виявлення резервів капіталізації продовольчого потенціалу.

Крок 4. Залучення резервів примноження продовольчого потенціалу коштом марекультур освоєних акваторій.

Крок 5. Використання можливостей додаткового нарощування продовольчого потенціалу коштом енергії диких трав.

Кінцевою метою запровадження пропонованої моделі є аналіз виявлення резервів капіталізації продовольчого потенціалу територій.

По-друге, природнича основа аналітичного дослідження відкриває подальші резерви капіталізації продовольчого потенціалу, насамперед – через виявлення упущених вигід, запобігання яким здатне сприяти зростанню біоенергетичного потенціалу територій (табл.).

Таблиця

**Виявлення упущених вигід,
запобігання виникненню яких забезпечує мобілізацію резервів
капіталізації продовольчого потенціалу територій**

	<i>Причини упущених вигід</i>	<i>Прояви втраченої результативності</i>
А	Заміна робочої худоби машинами та іншою сільськогосподарською технікою	Не компенсовані до теперішнього часу втрати органічних добрив
Б	Перманентне зменшення поголів'я великої рогатої та іншої худоби	Втрати органічних добрив, м'ясомолочної та іншої продукції
В	Спалювання соломи, бадилля, полови, а також стебел, листя тощо	Зростання втрат абсолютного, в т.ч. постійного капіталу
Г	Натуральна оплата сприяння крайн-посередників вивезенню українського зерна	Скорочення обсягів абсолютного капіталу, спричинене втратою енергії прогресу

По-третє, у даний час, а особливо у повоєнній перспективі аналітичний інструментарій важливо спрямувати на виявлення резервів земельних ресурсів для нарощування продовольчого потенціалу територій за пропонованими напрямками. Прийнятними об'єктами для освоєння та нарощування продовольчого потенціалу є ресурси земель, занедбаних унаслідок

техногенного порушення, забруднення, ерозії чи іншого антропогенного втручання, а також унаслідок агресії з боку РФ.

Площа цих земель в Україні перевищує 4 млн га, що складає до 25% світових обсягів маргінальних земель. Їх освоєння має здійснюватися у формі пілотних проектів. Втілюючи інноваційну стратегію освоєння цих земель, необхідно керуватися основоположним твердженням про те, що земля, котра «рік за роком втрачає родючість», «не є капіталом», – «адже ж капітал є процес нарощування врожайності, а не навпаки» [3, с. 455]. Попередньою умовою здійснення проектів є поділ маргінальних земель з погляду їх прийнятності для подальшого вирощування зернових культур, освоєння біологічної енергії диких трав та біологічних ресурсів акваторій. Відтак можливі кілька варіантів здійснення проектів.

Пріоритетним варіантом є вирощування зернових культур на освоєваних маргінальних землях: такі проекти є потенційно окупними. Освоєння решти занедбаних земель і акваторій не завжди окупне, зате прийнятне для нарощування продовольчого потенціалу. Їх доцільно застосувати для розширення та доповнення проектів, визнаних потенційно окупними.

В окремих ситуаціях використання маргінальних земель може виявитися економічно доцільним з погляду застосування органічного, біодинамічного тощо землеробства з метою природоугідного освоєння цих земель. Для апробації і подальшого впровадження пропонованих пілотних проектів необхідне обґрунтування організаційно-правових, техніко-економічних, інвестиційних, фінансових та інших умов.

Результати аналітичного дослідження проблеми свідчать про необхідність визнання енергії прогресу найпосутнішим об'єктом аналізу і вказують на невідкладність її системного охоплення з метою інформаційного забезпечення управління продовольчим потенціалом. Прикладне застосування пропонованих аналітичних методик відкриває можливості нарощування потужностей продовольчого потенціалу територій у кілька разів порівняно з досягнутими показниками. Аналіз, здійснюваний за даними фактографічного забезпечення, вибудованого на природничих засадах, покликаний стати інструментом виявлення невикористаних можливостей та упущених вигід, спрямованим на мобілізацію резервів зростання продовольчого потенціалу територій.

Список використаних джерел

1. Шевчук В. О. Stem-analytics-education: аналітичні підходи до оцінювання продовольчих можливостей України у контексті глобальної

безпеки. Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XX Всеукраїнської науково-практичної конференції. К.: Інтерсервіс, 2022. С. 74-80.

2. Шевчук В. Природничі засади інновацій в економічній науці: відповіді на виклики війни і повоєнного періоду. Інноваційні ідеї в економічній науці: пошуки вирішення сучасних проблем: матеріали науково-практичної конференції. К.: НУКМА, 2022.

3. Руденко М. Енергія прогресу. Вибрані праці з економії, філософії і космології. К.: «Клію», 2015. 680 с.

4. Шевчук В. О. Природничі засади інституційних стратегій: Резильентність та капіталізація розвитку аграрних формувань. Стратегія інноваційного розвитку аграрних формувань України: аналітико-прогнозний аспект: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції, 5-6 жовтня 2022 р. К.: НУБіП України, 2022. С. 32-34.

Шигун М. М.,

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу;*

Фурда В. О.,

*аспірант
кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу;
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИРІШЕННІ ЗАВДАНЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

В наш час усі сфери діяльності тісно пов'язані з технологіями, розвиток яких стрімко прискорюється. При цьому характер поширення технологій у різних галузях відрізняється, й одна й та сама технологія починає застосовуватися в кожній сфері у різний час. Прикладом таких технологій є штучний інтелект, що поєднує методи машинного навчання та нейронних мереж. Вказані інструменти наразі широко застосовуються в таких сферах як кібербезпека, переклад текстів, розпізнавання облич, водіння автомобіля тощо.

Сфера бухгалтерського обліку, а особливо управлінського обліку, поки не отримала впровадження цих технологій. Основною перешкодою